

Zapomenutá bomba pod českým státem. Rozvrat školství nikdo neřeší, tvrdí Svobodní

5.8.2025 - Libor Vondráček | Svobodní

Zatímco politická debata v České republice se točí kolem inflace, energetiky, Green Dealu nebo migrace, jedno z nejzásadnějších témat zůstává na okraji zájmu - stav českého školství. Alespoň podle předsedy Svobodných Libora Vondráčka.

Přitom právě vzdělávání, způsob jeho organizace a směřování má zásadní vliv na budoucnost celé společnosti. O to více znepokojuje, že o problémech ve školství se mluví málo, opatrně a často bez ochoty k hlubší systémové analýze.

Libor Vondráček proto na to opakovaně upozorňuje. „Podceňovaným tématem je školství a nezávislost České republiky – zejména v energetice, zemědělství a lidských zdrojích. To může být naše strategická výhoda, pokud si ji nenecháme vzít,“ říká a zdůrazňuje, že české školství je dnes v ohrožení nejen kvůli nedostatečnému financování, ale především kvůli ideologickým zásahům do obsahu i organizace výuky.

Zvláštní pozornost věnuje Vondráček tzv. plošné inkluzi, tedy snaze integrovat všechny děti bez rozdílu – včetně těch s výraznými poruchami učení nebo chování – do běžných tříd. Podle něj jde o experiment, který nepřináší pozitivní výsledky ani žákům, ani učitelům. „Školství ničí ideologizace. Plošný experiment v podobě školní inkluze musí skončit, neboť škodí všem – učitelům, slabším dětem, průměrným i nadaným,“ říká předseda Svobodných, kteří letos kandidují společně s Trikolorou a PRO na kandidátkách SPD.

Ve veřejném prostoru zatím o důsledcích tohoto trendu zaznívá málo konkrétních čísel. Vondráček však upozorňuje například na dlouhodobý pokles zájmu o učňovské obory – podle dat České školní inspekce volilo v roce 2023 tento typ vzdělání pouze 29 % žáků, ačkoliv český průmysl hlásí nedostatek až 150 tisíc kvalifikovaných pracovníků. Současně s tím pokračuje tlak na zvyšování počtu vysokoškolsky vzdělaných, bez ohledu na reálné uplatnění absolventů. To vytváří nerovnováhu na trhu práce a zároveň podřívá vnímání manuálních profesí, které jsou pro fungování společnosti klíčové.

Svobodní proto prosazují celkový obrat – větší důraz na praktické vzdělávání, inspiraci z duálního systému v Rakousku a reformu základního školství včetně návrhu na jeho zkrácení na osm let. Zároveň chtějí otevřeně pojmenovávat problémy, které se jiní zdráhají veřejně kritizovat. I proto se do jejich týmu odborníků připojil profesor Dalibor Štys, vysokoškolský pedagog a bývalý ministr školství, který dlouhodobě působí na Jihočeské univerzitě v Českých Budějovicích. Ve veřejném prostoru se profiluje jako hlasitý kritik plošné inkluze, kterou považuje za násilný sociální konstrukt, postrádající respekt k potřebám jednotlivých dětí i praktickým možnostem škol.

Podle Štyse je jedním z největších problémů to, že opatření zvenčí často nerespektují zpětnou vazbu z terénu – tedy přímo od učitelů, ředitelů a rodičů. Výsledkem je podle něj ztráta smyslu v každodenní výuce, rostoucí frustrace pedagogů a nefunkční prostředí, ve kterém ztrácejí motivaci i žáci.

Ve snaze otevřít toto téma i mimo mediální prostor Svobodní připravují dvě veřejné besedy, na kterých vystoupí jak Libor Vondráček, tak Dalibor Štys. První se uskuteční 1. září v Jindřichově

Hradci, druhá 9. září v Českých Budějovicích.

Převzato z Parlamentních listů

<https://svobodni.cz/aktuality/zapomenuta-bomba-pod-ceskym-statem-rozvrat-skolstvi-nikdo-neresi-tvrdi-svobodni>